

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Туристична сфера є однією з найдинамічніших та найперспективніших у світовій економіці. За даними Всесвітньої організації туризму, кількість подорожуючих у всьому світі зростає на 3-5% щороку. Зокрема у 2012 році вперше за історію кордони перетнуло понад один мільярд подорожуючих, а до 2020 року очікується зростання цієї цифри до 1,6 млрд. Це дуже позитивна тенденція, яка сприяє розвитку не лише організацій туристичної сфери та цілої індустрії туризму, але й розвитку економіки в цілому. За даними Всесвітньої туристичної організації (*UNWTO*), доходи світової економіки за рахунок надходжень від міжнародного туризму у 2011 році на 3,8% перевищили показник 2010 року і вперше в історії склали більше, ніж трильйон доларів. Протягом двох років на багатьох ринках відзначався стійкий попит на міжнародний туризм, навіть незважаючи на нерівномірний процес відновлення економіки. Особливо важливо це для країн, які стикаються з фінансовими труднощами і мають слабе внутрішнє споживання, де міжнародний туризм – ключова експортна і трудомістка сфера діяльності – набуває все більш важливе стратегічне значення для вирівнювання зовнішньоторговельного дефіциту і стимулювання зайнятості. У 2011 році найбільша частка надходжень у світову економіку від міжнародного туризму в абсолютних числах (45%) забезпечувалась за рахунок країн Європи (463 млрд.доларів), слідом за нею йдуть Азіатсько-Тихоокеанський (28%, або 289 млрд.доларів) і американський (19 %, або 199 млрд.доларів) регіони. Що стосується України, то потужний туристично-рекреаційний потенціал перекривається такими негативними чинниками: несприятлива політична ситуація, повільні темпи реорганізації системи управління туристичною сферою, низька обізнаність широких закордонних представників туристичного бізнесу про потенціал українського туризму. За розрахунками Всесвітнього Економічного Форуму, Україна за індексом туристичної конкурентоспроможності (обраховується для 130 країн), у 2007 р. посідала 78 місце, а у 2011 р. її рейтинг понизився до 85 місця. Зазначений індекс формується із складових (субіндексів), які визначають рівні розвитку нормативно-правової бази, умови для бізнесу та наявність інфраструктури, а також наявність людських, культурних та природних ресурсів.

Інтеграційні процеси української галузі туризму зумовлюються історико-культурними, кліматичними та іншими чинниками. В умовах активної глобалізації є тенденція до зміни світоглядних та ціннісних характеристик суспільства. В Україні особливо впливає політична та економічна криза, а також особливості української ментальності. Прагнення до участі у наднаціональних установах та організаціях, а також до членства у європейській спільноті, стимулює українські підприємства до розвитку та зростання. В цьому контексті, туристична індустрія може стати основним рушієм до позитивних змін та становлення іміджу нашої країни у світовому економічному просторі. Участь туристичних організацій у міжнародній співпраці вже сьогодні активно розвинута, оскільки сама природа туризму передбачає таку взаємодію. В контексті ратифікованої між Україною та Європейським Союзом угоди, значна увага повинна приділятися Главі 16 «Туризм» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво». Ця функція покладена на Державне агентство України з туризму та курортів. Імплементация положень вищезгаданої глави може покращити конкурентоспроможність туристичного ринку України, а також посприяти розвитку українського турпродукту та покращити якість туристичних послуг. В рамках заходів, які має проводити держава, зокрема, передбачено розроблення національних стандартів у сфері туризму та наближення їх до європейського рівня; адаптація законодавчої бази; встановлення загальних правил щодо турпродуктів; забезпечення зобов'язань туристичних операторів та агентів перед своїми споживачами та державою. Проте, не лише міжнародні угоди з великими світовими операторами, перевізниками чи готельними ланцюгами, не лише участь у різноманітних туристичних виставках і ярмарках, не лише досвід проведення потужних культурних та спортивних заходів, накладають свій відбиток на глобалізацію українського туризму в широкому сенсі слова. Є низка проблем, які потребують термінового втручання та оперативного вирішення як на державному рівні, так і на рівні пересічного громадянина. Це і недосконала законодавча база, і незадовільний стан туристичної інфраструктури, і культура споживання та надання послуг. Проте, при належному державному підході, цей вплив можна мінімізувати і забезпечити належний розвиток туристичної сфери України.